

การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

A Study of the Work Performance Efficiencies of Teachers, under the
Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Zone 3

ศิรานุช บุญขาว¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินฉัตร ปะโคทั้ง²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษม บุญรัมย์³

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุราชการ และขนาดสถานศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2,098 คน โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 232 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,866 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 463 คน โดย

แยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 145 คน ครูผู้สอน จำนวน 318 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครู รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาสื่อและการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² ประธานกรรมการที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ กรรมการที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุราชการ และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยรวมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to investigate the work performance efficiencies of teachers, under the Office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Zone 3 and 2) to compare the work performance efficiencies of government teachers on the basis of the respondent's positions, length of service, and school size.

The population consisted of 2,098 government school teachers and administrators including 1,866 teachers and 232 administrators. A total of 463 respondents obtained on the basis of the table of Krejcie and Morgan including 318 teachers and 145 administrators were employed as the sample group of the study. A five-scale rating survey questionnaire yielding the overall reliability coefficient of .97 was used in data collection. The statistics namely mean, standard deviation, t-test, and F-test

The research findings were as follows:

1. The government school teachers and administrators were found to view the work performance efficiency of government teachers at a high level. The highest ranks included self-development and teaching professional development aspect followed by student development and teaching material development aspect. The participation in community development aspect was the lowest level of all.

2. The comparison of the opinions of the respondents on the work performance efficiencies of government teachers was found as follows:

2.1 The school teachers and administrators were found not to view the overall and individual aspects of work performance efficiency of government teachers differently at a significant level.

2.2 Those differing in work experience were found not to view the overall and individual aspects of work performance efficiencies of government teachers differently at a significant level.

2.3 The respondents working in schools with different size were found to view the overall work performance efficiencies of government teachers differently at level .05 of significance, but not differently at a significant level on student development and participation in community development aspects.

Keywords : Efficiency, Work Performance Efficiencies

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญ ในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถเต็มตาม ศักยภาพเพื่อที่จะได้ประสบผลสำเร็จ มีชีวิตที่ดี มีคุณภาพ ทั้งในด้านความต้องการขั้นพื้นฐาน มีอาชีพมั่นคง มีความปลอดภัยในชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะส่งผลต่อการสร้างสรรค์ พัฒนาสังคม และประเทศชาติ การศึกษาจึงเป็นการวางรากฐาน สร้างสรรค์ และพัฒนาความเจริญมั่นคงของบุคคล ครอบครัว ประเทศชาติ และสังคมโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2539 : 3) นโยบายการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539-2550 มีจุดมุ่งหมายสูงสุดร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา ให้ได้ในปี พ.ศ. 2550 กล่าวว่า “ครู” คือปัจจัย

หลักในกระบวนการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน ครูคือผู้ทำหน้าที่ กระตุ้น ส่งเสริม และจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูมีหน้าที่ในการสั่งสอนอบรมนักเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง ทำให้ครูต้องปรับตัวตามไปด้วย เพื่อให้ครูมีฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ และวิชาชีพทัดเทียมกับวิชาชีพชั้นสูงอื่นๆ จึงต้องปรับทิศทางไปในทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้น การมีเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู จึงเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะยกระดับวิชาชีพครูให้สูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2535 : 3-4)

สถานศึกษาโดยเฉพาะครู มีหน้าที่ให้ความรู้ ประสบการณ์ ถ่ายทอดความรู้ คุณธรรม ให้คนมีคุณภาพตามความต้องการของสังคม และเป็นพลเมืองดีของชาติ ครูในประเทศต่าง ๆ ที่เจริญแล้ว หันมาประกอบอาชีพครูมากขึ้น และสิ่งที่ควบคู่กับการยกระดับเงินเดือนครูให้สูงขึ้น ก็คือ การกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำการปฏิบัติงานของอาชีพครูให้ชัดเจน และเพียงพอที่จะพัฒนางานได้ มีระบบการกำกับดูแลและนิเทศให้มากขึ้น มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของครูอย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกอบรมครู จะต้องฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพไม่ใช่เป็นการเพิ่มวุฒิ แต่เป็นไปเพื่อประสิทธิภาพในเรื่องการเรียนการสอนของเยาวชนเป็นหลัก (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2537 : 95) คุรุสภาในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 ด้าน คือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมจรรยาบรรณ มุ่งมั่นพัฒนา เนื่องจากเกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนามธรรม ยากแก่การปฏิบัติและการประเมินในปี พ.ศ. 2537 คุรุสภาได้พัฒนา

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจากเดิม 4 ด้าน เป็น 11 ข้อ ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานใหม่ครอบคลุม เกณฑ์เดิมสามารถปฏิบัติและประเมินพฤติกรรม ที่พึงปรารถนาของครูได้ ต่อมาปี พ.ศ.2544 ครุสภา ได้เพิ่มเติมเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเป็น 12 ข้อ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ อำนวยการครุสภาเมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2544 เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 ข้อ กำหนดขึ้น บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่าเด็กทุกคนสามารถ เรียนรู้ได้ ครูจึงต้องคำนึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน เป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีสอนให้เหมาะสม กับการพัฒนาการของผู้เรียน และสามารถสร้างให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ เมื่อสอนไปแล้ว ครูสามารถตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุง และชื่นชม ต่อความสำเร็จของผู้เรียน เกณฑ์มาตรฐาน ทั้ง 12 ข้อนี้เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตน และการปฏิบัติ งานในหน้าที่ครู เพื่อประกันคุณภาพการทำงาน และการประกอบอาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการ ครุสภา 2544 : 30)

บทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนตาม เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 จากการศึกษาและวิเคราะห์ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่เกี่ยวข้อง กับแนวคิด ต่างๆที่นำมาใช้เป็นแนวทางจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนของครูผู้สอน มีรายละเอียด โดยสรุป ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ 2542 : 12-16) ดังนี้ 1) การจัดการเรียน การสอนต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความ สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ซึ่งต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ 2) การจัดการเรียน การสอนต้องเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้

คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ 3) การจัด การเรียนการสอนต้องจัดเนื้อหา กิจกรรม ให้ สอดคล้องกับความสนใจและความ ถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ผูกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผูกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียน การสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 4) การจัดการเรียน การสอนนั้น สถานศึกษาต้องจัดประเมิน ผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคุม ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสม รวมทั้งใช้วิธีที่หลากหลายในการจัดสรร โอกาสการเข้าศึกษาต่อ 5) การจัดการเรียน การสอนนั้น ใช้หลักสูตรของสถานศึกษา โดยให้ สถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน มีหน้าที่จัดทำสาระตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับ สภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ 6) หลักสูตรสถานศึกษาต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละ ระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้ เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ 7) ครูผู้สอนต้อง สามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้กับผู้เรียนได้

สรุปว่า ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังกล่าวข้างต้นนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีความสามารถตามบทบาทและ หน้าที่ของครูผู้สอนที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี ประกอบด้วยความสามารถในการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญ ส่งเสริม และสนับสนุน ครูผู้สอนทุกคนจัดการเรียนการสอนอย่างมี คุณภาพให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ 5 อำเภอ สถานศึกษาในสังกัด 218 แห่ง 2 สาขา นักเรียนระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย 47,825 คน ห้องเรียน 2,209 ห้อง ครู 2,646 คน อัตราส่วนครูต่อนักเรียน 1 : 19 ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา 71 คน ผลการดำเนินการปรากฏว่า ปีการศึกษา 2552 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนทุกระดับส่วนมากลดลงจากปี 2549, 2550 และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ทั้งการเขียน การอ่านภาษาไทยและการคิดคำนวณ ส่วนผลจาก การประเมินคุณภาพภายนอกปรากฏว่าระดับปฐมวัย โรงเรียนร้อยละ 80 ได้รับการรับรองการประเมิน คุณภาพภายนอก มาตรฐานที่มีคุณภาพระดับ ปรับปรุงมากที่สุด คือ มาตรฐานด้านครูมีวุฒิ/ ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบและ มีครูเพียงพอ มาตรฐานด้านครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ มาตรฐานด้าน ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานด้าน สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและ

ท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโรงเรียนที่ได้รับการรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกร้อยละ 80 มีมาตรฐานที่มีคุณภาพระดับปรับปรุงมากที่สุด คือ มาตรฐานด้านผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่ จำเป็นตามหลักสูตร รองลงมาคือ มาตรฐานด้าน ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานด้านครูมี ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐาน ด้านผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และ มาตรฐานด้านสถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสม กับผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้

ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 พบว่าการประเมิน คุณภาพของสถานศึกษายังขาดความต่อเนื่อง และการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาก ทำให้ต้อง มีการพิจารณาถึงสาเหตุดังกล่าวว่าสืบเนื่องมาจาก ปัญหาประเด็นใดบ้างเพื่อที่จะทำให้คุณภาพ การศึกษาของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 อยู่ใน ระดับที่ดีขึ้นโดยปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพ ของครูถ้าครูเป็นผู้ที่มีสมรรถภาพทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะต่างๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ ก็ย่อมจะ สามารถพัฒนาพลเมืองของชาติให้มีคุณภาพตาม

ที่ต้องการได้ ดังนั้น ครูจึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ (อรุณี สำเภาทอง 2538 : 1) ครู คือบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดนักเรียนที่สุดการที่นักเรียนจะประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวย่อมขึ้นอยู่กับการสอนและการปฏิบัติตัวของครูเป็นสำคัญ ในอดีตที่ผ่านมา ครูถูกวิพากษ์วิจารณ์ในทางลบค่อนข้างมากและในขณะเดียวกันครูบางส่วนก็ได้รับการยกย่องชมเชยจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นๆ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2542 : 1)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 เพื่อเป็นหลักประกันให้มั่นใจว่าครูได้มีการพัฒนาตลอดเวลาและยิ่ง ๆ ขึ้นเพราะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้คุณธรรม จริยธรรมให้แก่เยาวชนโดยตรง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมาก และเพื่อเป็นแนวทางในด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผน แก้ปัญหาให้ถูกต้อง และมีการพัฒนาที่เหมาะสม เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในวิชาชีพครูต่อไป เพื่อทราบการปฏิบัติงานของครู ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด และเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากร ตลอดจนการเลือกสรรบุคคลเข้าปฏิบัติงานใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุราชการ และขนาดสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

1. จากการวิจัยนี้จะทำให้ทราบว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 สามารถปฏิบัติได้ในระดับใด
2. สามารถใช้ผลของการวิจัยเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ได้
3. สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งมีจำนวน 463 คน โดยแยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 145 คน ครูผู้สอน จำนวน 318 คน ซึ่งได้มาโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น และสุ่มอย่างง่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ในสถานศึกษา จำนวน 48 ข้อ คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยทดสอบค่า t และค่า F

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 โดยสรุป ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู พบว่าประสิทธิภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพครู ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ซึ่งยังถือว่าอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเป็นผู้นำทางวิชาการ รองลงมาคือ การปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับความเป็นครูและเฝ้าหาโอกาสในการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอยู่เสมอตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ปรับตัวได้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความเป็นสากล รองลงมาคือ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นผู้ที่นำ เทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ด้านการพัฒนาสื่อและการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดทำแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญโดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง และจัดทำแผนพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนที่หลากหลายซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

1.4 ผลการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูด้านการพัฒนาผู้เรียน พบว่า ประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน โดยการสอนซ่อมเสริมตามข้อบกพร่องของนักเรียน และมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ เทคนิค หรือวิธีการประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนสามารถประเมินตนเอง และปรับปรุงตนเองได้ นำผลการศึกษาวิจัยมาพัฒนา ปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน มีการรายงานสภาพปัญหาความต้องการ และเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลในห้องที่รับผิดชอบ และมีการสร้างเสริมคุณธรรม ลักษณะนิสัย และความประพฤติควบคู่กับการเรียนการสอน ตามลำดับ

1.5 ผลการศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน พบว่า ประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้บริการข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน ร่วมอนุรักษ์ สืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของชุมชน และสร้างสำนึกรักท้องถิ่น ชุมชน และประเทศชาติ

ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้ความช่วยเหลือและแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน เผยแพร่วิทยาการความรู้ต่างๆ ทั้งสุขภาพ อนามัย สิ่งแวดล้อมในชุมชน มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาชุมชนตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ ราชการ และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง อายุ ราชการ และขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยรวมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการพัฒนาผู้เรียนและด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลงานการวิจัย หลักการแนวคิด เอกสาร ตำราทางวิชาการ มาอภิปรายสนับสนุนประกอบผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการครู พบว่าประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครู จากข้อค้นพบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ข้าราชการครูมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องซึ่งอยู่ในรูปของการจัดฝึกอบรม การทัศนศึกษาดูงาน การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน รวมทั้งมีการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จึงส่งผลให้บุคลากรมีแรงจูงใจ กระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นแนวทางการพัฒนาเข้าสู่ตำแหน่งวิทยฐานะชำนาญการชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ หรือเชี่ยวชาญพิเศษ ได้รวดเร็วเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 81 แห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ระบุว่ามาตรา 81 บัญญัติให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ โดยให้ฝ่ายบริหารเร่งรัดดำเนินการให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู การกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการผลิตการพัฒนาการใช้การส่งเสริมและการสนับสนุน

ครูจึงเป็นสิ่งจำเป็นและต้องบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่จะประกาศใช้นี้ การมีกฎหมายการศึกษาและมีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูไว้ โดยเฉพาะย่อมเป็นหลักประกันการพัฒนาวิชาชีพครูให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิผล ก่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูที่ยั่งยืนและถาวร และเป็นที่หวังว่ากฎหมายการศึกษาที่จะประกาศใช้จะทำให้ประเทศไทยมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการพัฒนาวิชาชีพครู สอดคล้องกับ ธีระศักดิ์ อัครบวร (2544 : 20-27) ได้กล่าวว่บาทบาทและความสำคัญของครู มี 4 ด้าน ดังนี้ 1) บทบาทและความสำคัญต่อการสร้างเยาวชน คือ สังคมปัจจุบันพ่อแม่ต้องทำงานเวลาประมาณ 8 ชั่วโมง ต่อวัน ทำให้ลูกต้องส่งให้โรงเรียนเป็นผู้ดูแลซึ่งบทบาทของครูในการคุ้มครองเด็กคือ ครูต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่พักพิงของเด็ก ครูควรเป็นนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เมื่อเด็กเกิดปัญหาจะได้ช่วยเหลือ และแก้ไขได้ ครูจะต้องเป็นผู้ประสานระหว่างครอบครัว ชุมชนกับโรงเรียน ครูต้องเป็นผู้เสียสละอุทิศเวลาทั้งร่างกายแรงใจ และสติปัญญาเพื่อช่วยเหลือเด็ก ครูต้องทราบไม่เพิกเฉยต่อสิทธิเด็ก และให้การคุ้มครองสิทธิเด็กอย่างเป็นรูปธรรม 2) บทบาทและความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ครูเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้กับประเทศชาติในทุกๆระดับ คือ เป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับแรงงานและแรงงานกึ่งฝีมือ ครูต้องพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้ เป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ สามารถสื่อสารอ่านออกเขียนได้ คำนวณได้ เข้าใจธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าใจและติดตามความเจริญ ก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ รู้จักรักษา

สุขภาพอนามัยของตนและชุมชน เป็นสมาชิกที่ดีของวงการอาชีพทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็น รักการทำงานมีเจตคติต่ออาชีพสุจริตและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถปฏิบัติตนเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัวและชุมชน รู้จักให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในชุมชน และประเทศชาติ เป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับช่างฝีมือหรือระดับช่างเทคนิค ครูเป็นผู้เตรียมผู้ถ่ายทอด ฝึกอบรมให้แก่ศิษย์เป็นคนแรก และเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับวิชาชีพ การศึกษาวิชาชีพต้องอาศัยครูในสาขานั้นๆ เป็นผู้ถ่ายทอดทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็น รักการทำงานมีเจตคติต่ออาชีพสุจริตและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถปฏิบัติตนเหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกของครอบครัวและชุมชน รู้จักให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ในชุมชน และประเทศชาติ เป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับช่างฝีมือ หรือระดับช่างเทคนิค ครูเป็นผู้เตรียมผู้ถ่ายทอด ฝึกอบรม ให้แก่ศิษย์เป็นคนแรกและเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับวิชาชีพ การศึกษาวิชาชีพต้องอาศัยครูในสาขานั้นๆ เป็นผู้ถ่ายทอด 3) บทบาทและความสำคัญของครูในการรักษาชาติ ซึ่งหมายถึงการรักษาวิถีชีวิตของมวลชนในชาติหรือการรักษาวัฒนธรรมของชาติ และ 4) บทบาทและความสำคัญของครูในการเยียวยาสังคม ครูจะเป็นผู้อบรม ผู้ขัดเกลาศิษย์ให้เป็นคนดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมเกียรติ กาญจนหงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า พนักงานครูเทศบาลโดยรวม ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุราชการ และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จากข้อค้นพบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ได้มีการขยายผลให้บุคลากรโดยการฝึกอบรมที่ทุกคนมีการเข้าถึงนโยบาย หลักการปฏิบัติ ตั้งแต่ระดับผู้บริหารไปจนถึงระดับปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรภายในเขตพื้นที่การศึกษาทุกคน ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้เห็นแนวทาง ทิศทางการทำงาน มองเห็นกรอบการทำงาน มีเป้าหมายการทำงานเดียวกัน ลดช่องว่างของตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานลง เพื่อให้งานที่ทำมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น เมื่อทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติย่อมเกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกัน ทำให้การบริหารงานไปในทิศทางเดียวกัน ครูที่นำไปสู่การปฏิบัติก็มีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบ เช่น วางแผนการสอน เลือกวิธีการสอน ประเมินผลการทำงานเป็นระยะ โดยมีเป้าหมายชัดเจนจะทำอะไรกับใคร

เมื่อไร ด้วยเหตุผลอะไร และทำให้ทราบผล การกระทำว่าบรรลุเป้าหมายเพียงใด เกิดความ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวทางการแก้ปัญหา โดยใช้ 1) หลักการมีส่วนร่วม หลักการนี้ถือว่าการร่วมคิดร่วมทำของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นพลังส่งเสริมให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย ผู้จัดการศึกษาโดยตรง (ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา) ผู้สนับสนุนการจัด การศึกษา (หน่วยจัดสรรงบประมาณ หน่วยงานนโยบาย ทางการศึกษา รัฐบาล ผู้ทรงคุณวุฒิ) ผู้รับผลจาก การจัดการศึกษา (ผู้เรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้จ้างงาน และสังคม) รวมทั้งผู้ประเมินผล (ผู้ประเมินผลภายนอก ผู้ตรวจสอบ ผู้ตรวจราชการ) บุคคลเหล่านี้ล้วนมีบทบาทเกี่ยวข้องกับทั้งสิ้น 2) หลักการกระจายอำนาจ การบริหารจัดการ แบบเดิมเน้นระบบการบังคับบัญชาตามสายงาน โดยรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง ไม่เปิดโอกาสให้ ผู้รับผิดชอบระดับล่างซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจริงมีโอกาส แสดงความคิดเห็น ใช้ดุลยพินิจ และตัดสินใจให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ ผลที่เกิดขึ้น โดยมีเป้าหมาย อยู่ที่ผลงาน นโยบาย และเกณฑ์ปฏิบัติที่ชัดเจน 3) หลักความคล่องตัวในการบริหาร หลังจาก กระจายอำนาจแล้ว ผู้ที่รับผิดชอบในการบริหาร จัดการต้องมีความคล่องตัวในการดำเนินการของตน ครูเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วน บุคลากรทางการศึกษาอื่นๆ ก็ต้องสามารถใช้ ความคิดและดุลยพินิจปฏิบัติงานของตนได้พอ สมควร เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงได้ตามเป้าหมายที่ กำหนดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของถวิล อนันตพงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติงานตามแนวทาง ปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง จำนวน 87 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง จำนวน 314 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพัทลุง มีการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา และปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มี ขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูป การศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มี ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู จำแนกตามตามขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน โดยรวมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาผู้เรียนและการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันจากข้อค้นพบดังกล่าว อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ได้รับการ สนับสนุนด้านงบประมาณรายหัว ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองให้การสนับสนุนดีกว่างบประมาณด้าน อื่น ๆ จำนวนบุคลากรเฉพาะทาง สื่อเทคโนโลยี ที่ทันสมัย แหล่งการเรียนรู้ แหล่งสืบค้นข้อมูลมี ความสะดวกสบายจะมีมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถวิล อนันตพงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการปฏิบัติงานตาม แนวทางปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง จำนวน 87 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง จำนวน 314 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง มีการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา และปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มี ขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูป การศึกษาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ควรพัฒนาด้านการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาชุมชนของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3

1.2 ควรรายงานผลการศึกษาและ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อใช้เป็นแนวทางกรอบการพัฒนาต่อไป

1.3 สถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ ผลการปฏิบัติงานหรือผลการดำเนินงาน ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกันและพฤติกรรมการสอนของ ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิณณวัตร ปะโคทั้ง ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษม บุญรัมย์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ สมบูรณ์ที่สุด พร้อมชี้แนะทางการวิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณารอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดาที่ได้ กำเนิด เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และสุดท้ายสามี ลูกสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่ให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการศึกษาและ ทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการ ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อบูชา พระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณ ที่ให้ความปรารถนาดีต่อผู้วิจัยตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

- การประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542.
- การศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ. แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539.
- ถวิล อนันตพงศ์. การศึกษาการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.
- ธีระศักดิ์ อัครบวร. ความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ก.พลพิมพ์, 2544.
- เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.
- _____. การกำหนดแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: สำนักงาน เลขาธิการคุรุสภา, 2537.
- _____. แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2544.
- สมเกียรติ กาญจนหงษ์. ศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของพนักงานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2543. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- อรุณี สำเภาทอง. การเสริมสมรรถภาพการสอนของครูประถมศึกษาโดยใช้กระบวนการฝึกอบรม แบบเน้นการสอนแนะ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.